

ZVEZA ZA TEHNIČNO KULTURO SLOVENIJE
DRŽAVNO SREČANJE MLADIH RAZISKOVALCEV 2021

Srednja šola za oblikovanje Maribor

Park mladih 8, 2000 Maribor

MODA 50-ih DANES

Raziskovalno področje: Aplikativni inovacijski predlogi in projekti (Tekstil)

Inovacijski predlog

Avtorice: Urška Žaberl, Noelle Kepe, Jana Lesičnik

Mentorici: Alenka Lukić, Ksenija Plazl

Maribor, 2021

KAZALO VSEBINE

1	POVZETEK	4
2	UVOD	5
3	TEORETIČNI DEL.....	6
3.1	Christian Dior.....	6
3.2	Zgodnje življenje Christiana Diorja	6
3.3	Modna hiša Christiana Diorja.....	7
3.4	Navdih.....	8
4	Moda v 50-ih letih 20. stoletja	9
4.1	Ženska moda	9
4.2	Analiza kril	17
4.3	KRILA.....	18
5	Praktični del.....	20
4.1	Skice	21
	.....	22
	.....	23
4.2	Izbrane skice.....	24
4.3	Potek dela	28
5	Uporabljeni materiali.....	35
6	Končni izdelki	36
7	Družbena odgovornost	39
8	Zaključek.....	40
9	LITERATURA.....	41
9.1	VIRI.....	41

KAZALO SLIK

Slika 1. Christian Dior.....	6
Slika 2. Diorjev dom, hiša v Granvillu, Francija.....	6
Slika 3. Dnevne obleke.....	10
Slika 4. Vítke obleke za ven.....	10
Slika 5. Obleke za zabavo	11
Slika 6. Obleke za zabavo	12
Slika 7. Obleke za zabave.....	12
Slika 8. Bluze in srajce	13
Slika 9. Plašči	14
Slika 10. Princesin plašč.....	14
Slika 11. Jakne.....	15
Slika 12. Kopalke	16
Slika 13. Kopalke	16

1 POVZETEK

Smo dijaki drugega letnika srednje šole, ki smo se odločili, da bomo raziskali modo povojnega časa, to so petdeseta leta prejšnjega stoletja. To je obdobje, v katerem ima velik vpliv na modo Amerika z videzom najstnika, oblečenega v usnje in žamet, v Evropi pa zaslovi modni oblikovalec Christian Dior, ki v Parizu odpre svoj butik.

Pri sprehodu skozi zgodovino osredotočili na žensko modo, natančneje na ženska krila. Podrobneje smo vam predstavili krila in znamenito Diorjevo kolekcijo »New Look«, s katero je francoski oblikovalec ženskam ponovno vrnil ženstvenost, eleganco in nežnost.

Ker po učnem načrtu letošnjega šolskega leta načrtujemo šivanje krila in ker menimo, da je bil čas petdesetih čas najlepših kril v zgodovine mode, smo sklenili, da iz tega obdobja tudi sami sešijemo vsak svoje krilo z zanimivimi in inovativnimi dodatki sodobnega časa. Sama izdelava je potekala po naslednjem vrstnem redu: raziskava trga in risanje modnih skic, izdelava krojev, krojenje, šivanje in likanje. Končali smo s fotografiranjem in predstavitvijo izdelkov.

2 UVOD

Kot smo že omenili, smo se v letošnjem inovacijskem predlogu odločili, da pregledamo, kakšna je bila moda v petdesetih letih prejšnjega stoletja in kdo vse je vplival nanjo.

Predstavili vam bomo tudi zanimivo življenje modnega oblikovalca Christiana Diorja, njegove uspehe, umetnine, podvige in navdihe. Podrobneje si bomo ogledali takratna oblačila, ki so jih nosili moški, ženske in otroci, poudarek pa bomo dali ženski modi, podrobneje krilom.

Zastavili smo si naslednje cilje:

- podrobna raziskava mode v petdesetih letih prejšnjega stoletja
- pregled dela oblikovalca Christiana Diorja
- oblikovanje in izdelava treh inovativnih kril z izhodiščem v tedanjem času.

Odločili smo se, da bomo tri zanimiva krila tudi izdelali, in sicer od idejne skice do končnega izdelka.

3 TEORETIČNI DEL

3.1 Christian Dior

Christian Dior je bil francoski modni oblikovalec, ki se je rodil 21. januarja 1905 in umrl 24. oktobra 1957 zaradi srčnega napada v starosti 52 let. Zaslovel je kot ustanovitelj ene najboljših svetovnih modnih hiš, imenovane Christian Dior, ki je danes v lasti Groupe Arnault. [1]

Slika 1. Christian Dior

3.2 Zgodnje življenje Christiana Diorja

Christian Dior se je rodil v obmorskem mestu Granville na obali Normandije v Franciji. Rojen je bil v premožni družini s petimi otroki. Imel je štiri brate in sestre: Raymonda, Jacqueline, Bernardo in Catherine Dior. Ko je Christian dopolnil 5 let, so se z družino preselili v Pariz, a so se v Normandijo vračali med počitnicami.

Slika 2. Dirojev dom, hiša v Granvillu, Francija

Diorjeva družina je upala, da bo postal diplomat, toda Dior je bil zelo umetniško usmerjen in se je želel ukvarjati z umetnostjo. Da bi zaslužil denar, je prodajal svoje modne skice za približno 10 centov. Leta 1928 je končal študij, nato pa mu je oče podaril nekaj denarja, da je

lahko odprl majhno galerijo, kjer je prodajal dragocene umetnine mnogih umetnikov; eden od teh je bil tudi Pablo Picasso. Galerijo so zaprli tri leta pozneje, in sicer po smrti Diorjeve matere in brata ter zaradi finančnih težav. Leta 1937 se je Dior zaposlil pri modnem oblikovalcu Robertu Piguetu, ki mu je dal priložnost, da je oblikoval tri kolekcije Piguet. Eden izmed njegovih originalnih dizajnov za Piguet, obleka s kratkim polnim krilom, imenovana "Cafe Anglais", je bila še posebej dobro sprejeta. Dior je Pigueta zapustil, ko so ga poklicali na služenje vojaškega roka. Ko je leta 1942 Dior zapustil vojsko, se je pridružil modni hiši Luciena Lelonga, pri kateri je bil z Balmainom glavni oblikovalec. Dior si je kot uslužbenec Lelonga iz ekonomskih in umetniških razlogov prizadeval za ohranitev francoske modne industrije. Zato je med vojno oblikoval obleke za žene nacističnih častnikov. Njegova sestra Katarina (1917–2008) je bila članica francoskega upora. Gestapo jo je ujel in poslal v koncentracijsko taborišče Ravensbrück, kjer je bila zaprta do osvoboditve maja 1945. Leta 1947 je svoj prvi parfum poimenoval »Miss Dior« kot poklon svoji sestri. [1]

3.3 Modna hiša Christiana Diorja

Dior je 8. decembra 1946 z Boussacovo (uspešen podjetnik, znan kot najbogatejši človek v Franciji) podpora odprl svojo modno hišo. Dejansko ime njegove prve zbirke, predstavljene 12. februarja 1947, je bilo »Corolle«, toda besedno zvezo »New Look« je zanj skovala Carmel Snow. Diorjevi modeli so bili bolj razkošni in voluminozni kot pa škatlaste oblike, ki so bile popularne v obdobju druge svetovne vojne. Bil je mojster v ustvarjanju oblik in prepoznavnih silhuet. V njegovem videzu so bile uporabljene tkanine, podložene in nabrane v bokih, stezniki in okrasne krinoline, zaradi katerih so njegove obleke kakor žarele iz pasu, kar daje njegovim modelom zelo ukrivljeno obliko. Diorjeva kolekcija je bila deležna tudi nekaj negativnih reakcij zaradi količine tkanin, ki so jo porabili v eni sami obleki. Še vedno so bili v krizi zaradi druge svetovne vojne in niso hoteli porabljati odvečnega blaga. O »New Look« je Gabrielle »Coco« Chanel povedala naslednje: »Poglejte, kako smešne so te ženske, ki nosijo oblačila moškega, ki žensk ne pozna.« Nasprotovanje je prenehalo, ko se je vojno pomanjkanje končalo. "New Look" je tako revolucionarno preoblikoval ženske obleke in ponovno vzpostavil Pariz kot središče modnega sveta po drugi svetovni vojni. [1]

3.4 Navdih

»New Look« je bil nov občutek, povsem drugačen od tistega v vojnem stilu. Oblačila so objela in varno zavila trup in boke. Prekomerna krila so imela posebno težo, saj so se med hojo tekoče gibala in razkošno preprosto zložila med sedenjem. Vogue je sporočil, da »je Dior razširil misel, da je vsaka ženska v Diorjevi obleki ali celo kopiji Diorjeve obleke modna figura«.

»Risal sem ženske-rože, mehka ramena, lep tanek pas in široka krila, kot je venček,« je sam povedal o modelih, ki naj bi postali njegov »New Look«. Na te oblike ni vplivala le poudarjena ženska oblika, temveč botanična anatomija. Za enega najbolj znanih trenutkov modne zgodovine, ki je odvisen od cvetnega lističa, ni majhna stvar, za Diorja pa je bila to naravna posledica njegove druge velike strasti: vrtov. Christian Dior je večino svojega otroštva preživel v vili Les Rhumbs, katere vrt je Christianova mati Madeleine spremenila v najlepši paradiž. [2]

Rožni vrt, imenovan po mami Madeleine – zasajen z več kot 20 različnimi vrstami rož – je postal vir velikega navdiha za vonje, ki jih je Dior prenesel v svoje parfume, kot so jasmin, kovačnik in pasiflora, ki so krasili vrtne stene. »Moje življenje in slog sta bila posledica bivanja v Les Rhumbs,« je dejal oblikovalec. [2]

4 Moda v 50-ih letih 20. stoletja

Dnevna oblačila

Dnevne obleke in obleke Christiana Diorja so bile oblikovane za ženske v gibanju. Oblikovalec je dal prednost natančnemu krojenju pred nabiranjem in poskrbel, da je bila ženska videti elegantno in ženstveno ter da je oblačila niso ovirala.

Rokavi

Vgrajeni rokavi z mehкими zaobljenimi rameni so bili doseženi z rezanjem rokava in sprednjega ali zadnjega dela v enem kosu. Trikotni vstavki, vstavljeni v pazduho, so omogočali tesno prileganje in odlično možnost gibanja.

Naborki

Naborki v krilih so nudili praktično in ženstveno eleganco. Ateljeji so razvili nove metode izdelave naborkov, ki so zahtevali več tekstila in več časa za šivanje kot tradicionalni prepognjeni naborki

Poznopopoldanska oblačila

Poznodnevne obleke Christiana Diorja so bile mojstrovine ženstvenosti in iznajdljivosti. Predstavil je koktajl obleko v različnih dolžinah, ideje pa si je sposodil pri modularnih športnih oblačilih.

Stezniki

Silhueta Christiana Diorja je temeljila na stisnjemem, konkavnem trupu. Pas je povišal in sploščil trebuh, zožal pas in razširil boke. Tesno se je pritrnil s kavljji, gumbi in drugim, zaradi česar se ni bilo mogoče obleči samostojno.

Večerna oblačila

Zasnove Christiana Diorja so temeljile na zgodovinskih slogih, ki so odražali čudovite trenutke v francoskem oblikovanju. Všeč mu je bilo 18. stoletje s pannierji (stranskimi obroči); drugo cesarstvo (1852–1870) z oblekami do ramen in širokimi krinolinami; in Belle Époque (1871–1914) s podolgovatimi stezniki in drznimi dekolteji. S pomočjo in navdihom iz teh obdobjih je svobodno risal in ustvarjal očarljive in elegantne obleke.

4.1 Ženska moda

Dnevna Obleka

Gospodinja je bila oblečena v preproste bombažne tkanine z drobnimi potiski, karirastimi vzorci in tankimi črtami. Srajčna obleka je bila najbolj priljubljena obleka, ki se je zapenjala po celotni dolžini na sprednjem delu ali pa samo na zgornjem delu. Običajno so imele kratke rokave ali do 3/4 dolžine, velike žepe, ovratnik in tanek pas iz identične tkanine. Spodaj je imela gospodinja oblečeno lahko podkrilo, ki je zagotavljalo polnost, na vrhu pa je ležal predpasnik, ki je obleko ščitil pred umazanijo. Čevlji so imeli navadno ravne, na televiziji pa visoke pete.

Slika 3. Dnevne obleke

Obleke za ven

»Obleke za ven« ali ženska profesionalna oblačila so bile obleke preprostih oblik. Tkanine so bile iz debelejšega bombaža, volne, tvida, rajona, žameta, pletenine in sintetike, ki je posnemala naravne materiale. Bile so bogate z vzorci in z velikimi ovratniki, gumbi in pasovi, manjšimi žepi, okrasnimi pentljami, polnimi gubami in majhnimi natikači. To je bila obleka, v kateri so se ženske počutile dobro in sproščeno.

Slika 4. Vitke obleke za ven

Obleke za zabavo – koktajl obleke

Obleke za zabavo so bile minimalno okrašene. Običajno niso imele ovratnikov, gumbov ali pasov. Izrezi so bili zaprti in okrogli ali pa V-oblike. Nekatere so imele okoli izrezov na prsnem košu prišite okraske ali bleščice, sicer pa so bile zaradi bogastva tkanine in čistih preprostih linij koktajl obleke dovolj elegantne za večino zabav. Dodatki so vključevali še navadne visoke pete, dolge ali kratke rokavice, torbico, bisere ali nakit in včasih majhen usklajen klobuk.

Slika 5. Obleke za zabavo

Slika 6. Obleke za zabavo

Slika 7. Obleke za zabavo

Bluze in srajce

Krila in hlače so nosili v kombinaciji z bluzami, ki so jih zapenjali na gumbe. Prilegale so se telesu in vedno so jih nosili zataknjene za pas. (Pomagali so si tako, da so jih zataknili v hlačne nogavice). Bluze so običajno imele ovratnike s klasično konico, zaobljeno ali okroglo obliko Petra Pana. Priljubljene barve so bile roza, modrozeleno, rdeča, otroško modra, črna in bela v enobarvnih ali vzorčastih kombinacijah, drobnih vzorčkih in pikicah. Vzorci so bili zelo priljubljeni zlasti poleti.

Slika 6. Bluze in srajce

Plašči in jakne

Dolge zimske plašče so oblačili čez velika krila, vendar so še vedno ohranjali čisto linijo mode 50-ih. Zimski plašči so bili iz volne, kamelje dlake, flisa, tvida, krzna ali kašmirja.

Slika 7. Plašči

Plašči so bili večinoma v liniji princes, ki je segala od vratnega izreza do sredine meč. Linija je bila zgoraj ozka, vrat je pokrival širok ovratnik, spodaj pa se je razširila navzven v lepo obliko trapeza. Plašč se je spredaj zapiral z velikimi gumbi ali s šal ovratnikom.

Slika 8. Princesin plašč

Kratke jakne so bile v petdesetih letih novost. Obstajali so oprijeti suknjiči ali jopiči, jakne v kompletu s hlačami ali krilom, usnjeni bomberji ali dežni jopiči. Ti so bili elegantni in topli. Številne jakne so se podaljšale do sredine bokov, imele so krznene ovratnike, velike žepe in pas z zaponko ali za zavezati.

Slika 9. Jakne

Kopalke

Kopalke iz petdesetih let so enodelne in v celoti pokrivajo ženski torzo, a vseeno ostanejo privlačne in laskave. Zgornji deli kopalk so polno pokrivali prsi, vsebovali so košarice za dvig in povečanje prsi. Ozek pas je še bolj poudaril obliko peščene ure, tkanina čez boke pa je stisnila dele telesa spredaj in včasih tudi zadaj. Kopalke brez naramnic so vsekakor privlačile poglede na ženski dekolte.

Slika 10. Kopalke

Slika 11. Kopalke

4.2 Analiza kril

V literaturi smo poiskali, kakšna krila poznamo:

- ravno
- rahlo zvončasto
- swing
- škatlasto
- krilo s polamio
- godet
- stopničasto nabrano
- volančasto
- krilo z naborkom
- krilo s sedelcem
- vrčasto
- vretenasto
- drapirano
- tunika krilo
- krilo s krožno položenimi gubami
- sončni plise
- krila z nagubanim vstavkom
- krilo z nezalikano gubo
- golf krilo
- športno krilo
- krilo z globokimi dvostranskimi gubami
- škotski kilt
- ovito
- dežnikasto
- hlačno
- torzo
- balonasto
- krilo z vogali
- ozko

Krila, ki smo jih opazili v času, ki ga mi raziskujemo, smo tudi skicirali. Med njimi smo opazili tudi takšna, ki so kombinacija več različnih kril, npr. ozko krilo z nabranim vstavkom.

4.3 KRILA

OZKO KRILO

RAVNO KRILO

KRILO GODET

KRILO S POLAMI

ZVONČASTO KRILO

NABRANO KRILO

TORZO KRILO

KRILO S SEDELCEM

TREBERANO KRILO S VOLANOM

KRILO S POLAMI

KRILO S DVOSTRANSKIMI GUBAMI

VOLANČASTO KRILO

OZKO KRILO S NABRANIMI VSTAVKOM

KRILO NABRANO IN NA ZVON

OZKO KRILO S NAGUBANIMI VSTAVKI

ŠTOETNO KRILO NA ZVON

Na modo vpliva Amerika (najstniki oblečeni v usnje, žamet, pletenine, jeans ...), idol mladih je James Dean, silhueta se oblikuje po črkah A, X, V, Y, T. Standard se izboljša.

Ženska moda: ozka krila, tanek pas in nakazani boki so označevali žensko elegantno modo (npr. ozka zavita oblačila – linija tulipana, trapeza ali črke Y). Mladostnost prinese X-linija s kroji princes ter obliki kupole in balona, trapeza ter A-linije; srečamo še obleke v obliki črk H, V in T.

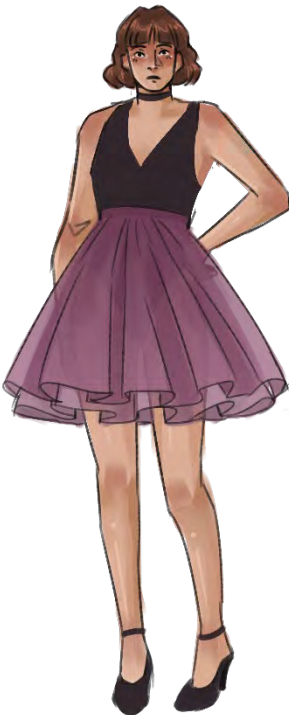
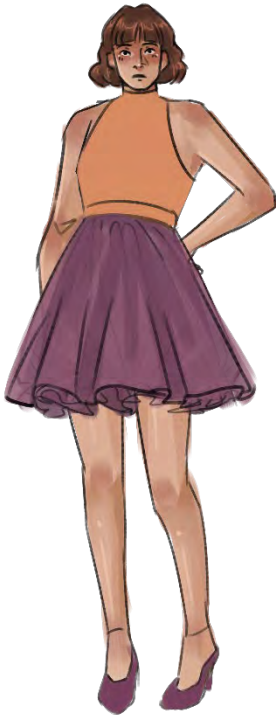
Nam so najbolj všeč krila na zvon, nabrana krila in cocktail obleke, katerih koncept smo uporabili pri izdelavi skic in končnih izdelkov.

5 Praktični del

Praktični del smo pričeli z risanjem idejnih skic.

Naša posebnost je, da so skice izdelane digitalno s pomočjo grafične tablice. Skice smo risali v programu Medibang Paint Pro. Digitalno risanje je lažje od tradicionalnega risanja, saj lahko hitro popravimo napake in lažje kvalitetno pobarvamo risbo. Lažje je tudi senčenje, ker lahko dodajamo samostojne sloje, ki jih lahko zbrisemo, če niso dovolj dobri, ne da bi uničili celotno risbo. Najboljša funkcija v tem programu je bila po našem mnenju ta, da smo risbe lahko kopirali, s tem pa smo lahko kopirano risbo samostojno spremenili. Tako smo lažje naredili veliko več skic kot pa v tradicionalnem načinu, kjer bi morali vsako skico posebej narisati. S tem programom je bilo delo zelo olajšano in smo se lahko hitreje posvetili izdelavi krila. Tudi izbira barve je bila lažja in veliko širša kot pa pri tradicionalnem risanju, saj imamo na izbiro veliko več barv, ki jih lahko vedno spremenimo.

4.1 Skice

4.2 Izbrane skice

Odločili smo se, da bomo na podlagi analize oblačil iz 50-ih izdelali naslednja krila:

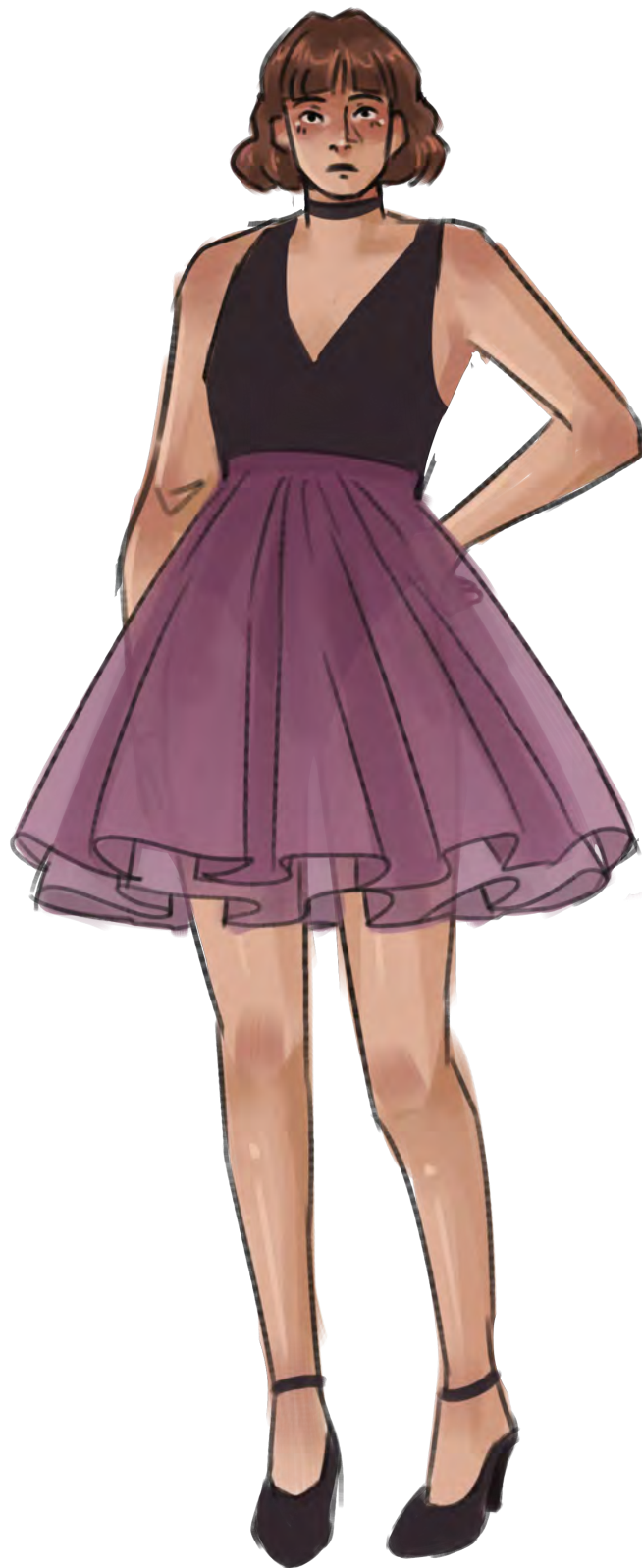
- klasično nabrano krilo na zvon
- krilo na zvon z vstavljenim prosojnim vstavkom
- krilo na zvon s predpasnikom.

4.3 Potek dela

Vsa krila so bila narejena po enakem postopku, zato smo se odločili opisati samo enega.

Najprej smo izbrali blago, ki najbolj ustreza našemu projektu. Ko smo blago izbrali, smo ga polikali, kroj položili na blago in ga nato pritrdili na blago z bucikami.

Dodali smo 1 cm krojnega dodatka okoli celotnega kroja.

Po izrezu, smo obšili robove.

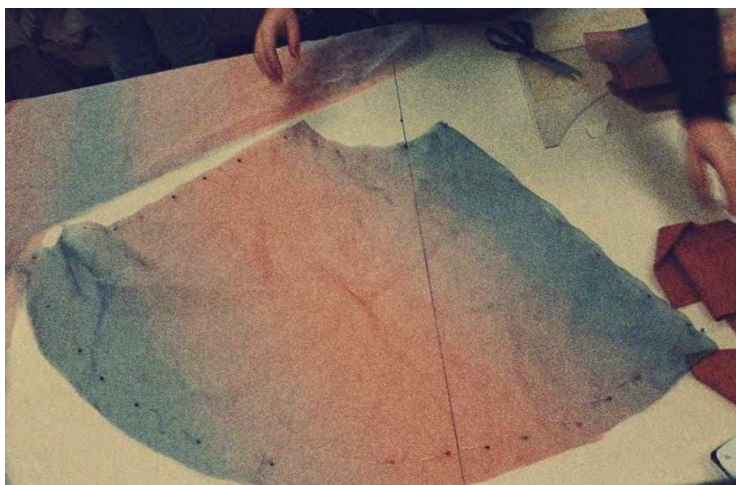
Nato smo krilo sestavili, s tem je bila prva plast krila končana.

Po enakem postopku smo sešili spodnji del krila.

Nato smo ta dva dela sestavili v predelu pasu, nato pa dodali pas in skrito zadrgo.

Tako smo dobili končni rezultat:

Za modni dodatek smo naredili predpasnik. Tukaj so postopki izdelave:

Najprej smo skrojili osnovni del predpasnika.

Nato smo začeli z izdelavo naborkov. Najprej smo sešili 10 cm velik trak, na katerega smo z bucikami nabrali naborke in jih za lažje šivanje tako pritrdili na til.

Potem ko smo naborke sešili, so izgledali tako:

Ko smo končali šivanje naborkov, smo jih sestavili na osnovni del predpasnika tako, da so bili obrnjeni v notranjost predpasnika.

Potem smo predpasnik obrnili od znotraj navzven in ga s skritim šivom pritrdili na pas krila.

Tako izgleda končni izdelek:

5 Uporabljeni materiali

Pri izdelavi smo uporabljali naslednje materiale:

- muslin iz poliamida
- sukanec iz poliestra
- tkanine iz bombaža.

6 Končni izdelki

Najprej smo se odločili, da bomo izdelali krilo na zvon, ki ga je bilo najlažje narediti. Kot posebnost smo dodali še eno plast muslina, da smo dobili želeni volumen.

Nato smo izdelali še podobno krilo na zvon, ki smo mu dodali še predpasnik iz vijoličastega muslina.

Nazadnje smo izdelali še krilo na zvon iz treh plasti vijoličnega muslina.

7 Družbena odgovornost

Zavedamo se, da moramo biti odgovorni oz. okoljsko ozaveščeni, zato poskušamo s svojimi izdelki pomagati pri sooblikovanju okolice, v kateri živimo. Pri svojem delu zato skrbno izbiramo tkanine in modne dodatke. Če se le da, uporabljamo barve in apreture, ki so prijazne okolju, brez uporabe nepotrebnih umetnih barvil. Okolju lahko pomagamo tudi z uporabo materialov, ki so že proizvedeni, in jih tako recikliramo in ponovno uporabimo. Pri sami izdelavi in krojenju se trudimo, da na najboljši možen način porabimo tudi ostanke, ki bi jih drugače zavrgli.

Čeprav je bila ena izbrana tkanina poliester, ki je sintetično vlakno, smo se na najboljši možen način potrudili, da smo v različne namene porabili tudi ostanke.

8 Zaključek

Skozi izdelan inovacijski predlog smo Vam povedali nekaj več o življenju Christiana Diorja, njegovi karieri, kako se je začela in kaj vse ga je navdihovalo za delo; kako so se moški, ženske in otroci, deklice in dečki oblačili v prostem času, kakšna so bila vsakdanja oblačila, oblačila za zimo, kopalke ... v petdesetih letih. Ženske so nosile oblačila, ki so bila praktična za delo doma, elegantne obleke za zabavo itd., a niso kazale preglobokega dekolteja. Moška oblačila so postajala vedno bolj modna, nosili so plašče v zanimivih barvah in modne dodatki, kot so klobuk, kapa in čevlji. Mlajši dečki so nosili kratke hlače, ko so dopolnili 5 let pa dolge hlače, dekleta so nosila krila, ki so bila črtasta ali karirasta, z naborki, ovratniki in žepi.

9 LITERATURA

- Carlin, J. (2009). *Nepremagljiv: Nelson Mandela in igra, ki je ustvarila narod*. Bled: Zbirka Republika izbire.
- Davidson, B. (2012). *Breme črnega človeka: Afrika in prekletstvo nacionalne države*. Ljubljana: Založba *cf..
- Dežele in ljudje. (1995). *Dežele in ljudje: Afrika južno od Sahare*. Ljubljana: Založba Mladinska knjiga.
- Farazin, B. (2006). *Rasizem in teorija o rasizmu*. Maribor.
- Ferfila, B. (2011). *Etiopija: Dežela tisočerih čudes*. Založba Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Flander, B. (2004). *Pozitivna diskriminacija*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Fanon, F. (2016). *Črna koža, bele maske*. Ljubljana: Založba Studia humanitatis.
- Flere, S. (2001). *Sociologija*. Maribor: Založba Univerza v Mariboru: Pravna fakulteta.
- Green, R. (2013). *Mandela: The Life of Nelson Mandela*. London: Zbirka Constable.
- Haralambos, M. in Holborn, M. (1999). *Sociologija: Teme in pogledi*. Ljubljana: Založba DZS.
- Informacijski center Združenih narodov. (1973). *Zločin proti človeštvu: Vprašanja in odgovori o Apartheidu v Južni Afriki*. Beograd.
- Janžekovič, M. in Jeršin Tomassini, K. (2008). *Geografija 8*. Ljubljana: E-torba.
- Jelenc, D. (1994). *Četrto stoletje v Afriki: Etiopija in Eritreja*. Radovljica: Založba Didakta.
- Mandela, N. (2014). *Dolga pot do svobode: Avtobiografija Nelsona Mandele*. Ljubljana: Založba Sanje.
- Slovar slovenskega knjižnega jezika. (2000). Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Ljubljana
- Zemljak, K. (2010). *Politika apartheida v Južnoafriški republiki*. Celje: Gimnazija Celje-Center.

9.1 VIRI

- Slika 1. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://www.lovehappensmag.com/blog/2020/07/02/top-50-fashion-designers/>
- Slika 2. Prevezeto 18. 2. 2021 s: https://en.wikipedia.org/wiki/Christian_Dior
- Slika 3. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://vintagedancer.com/1950s/1950s-fashion-women-get-look/>
- Slika 4. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://vintagedancer.com/1950s/1950s-fashion-women-get-look/>
- Slika 5. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://vintagedancer.com/1950s/1950s-fashion-women-get-look/>
- Slika 6. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://vintagedancer.com/1950s/1950s-fashion-women-get-look/>
- Slika 7. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://vintagedancer.com/1950s/1950s-fashion-women-get-look/>
- Slika 8. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://vintagedancer.com/1950s/1950s-fashion-women-get-look/>
-

- Slika 9. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://vintagedancer.com/1950s/1950s-fashion-women-get-look/>
- Slika 10. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://vintagedancer.com/1950s/1950s-fashion-women-get-look/>
- Slika 11. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://vintagedancer.com/1950s/1950s-fashion-women-get-look/>
- Slika 12. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://vintagedancer.com/1950s/1950s-fashion-women-get-look/>
- Slika 13. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://vintagedancer.com/1950s/1950s-fashion-women-get-look/>
- Slika 14. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://vintagedancer.com/1950s/mens-1950s-clothing-history-casual/>
- Slika 15. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://vintagedancer.com/1950s/mens-1950s-clothing-history-casual/>
- Slika 16. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://vintagedancer.com/1950s/mens-1950s-clothing-history-casual/>
- Slika 17. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://vintagedancer.com/1950s/mens-1950s-clothing-history-casual/>
- Slika 18. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://vintagedancer.com/1950s/mens-1950s-clothing-history-casual/>
- Slika 19. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://vintagedancer.com/1950s/mens-1950s-clothing-history-casual/>
- Slika 20. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://vintagedancer.com/1950s/mens-1950s-clothing-history-casual/>
- Slika 21. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://vintagedancer.com/1950s/mens-1950s-clothing-history-casual/>
- Slika 22. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://vintagedancer.com/1950s/mens-1950s-clothing-history-casual/>
- Slika 23. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://vintagedancer.com/1950s/mens-1950s-clothing-history-casual/>
- Slika 24. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://vintagedancer.com/1950s/mens-1950s-clothing-history-casual/>
- Slika 25. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <http://www.thepeoplehistory.com/1950skidsfashion.html>
- Slika 26. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://www.vintage-retro.com/fashion-trends-for-children-in-the-1950s/>
- Slika 27. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <https://www.vintage-retro.com/fashion-trends-for-children-in-the-1950s/>
- Slika 28. Prevezeto 18. 2. 2021 s: <http://www.thepeoplehistory.com/1950skidsfashion.html>

- [1] https://en.wikipedia.org/wiki/Christian_Dior , 18. 2. 2021
- [2] http://www.chinasilkmuseum.com/yz/info_98.aspx?itemid=27532 , 12. 2. 2021